

‘DE NATIONALE ORDE SPEELT NAUWELIJKS EEN ROL’

België is op het gebied van wetgeving, instellingen en bevoegdheden een labyrint,’ stelt Marinus Vromans, advocaat ondernemingsrecht bij Sirius Legal in. ‘De Belgische wetgeving is enorm versnipperd. Het Burgerlijk Wetboek stamt uit 1804. Daarnaast zijn er nogal wat rechtsverhoudingen in aparte wetten geregeld, zonder dat altijd duidelijk is hoe deze zich verhouden tot het Burgerlijk Wetboek. De arresten van het Hof van Cassatie zijn vaak kort, archaisch geschreven en zonder mooie, duidelijke conclusie.’

Het heeft dan ook even geduurd voordat de Nederlandse advocaat zich het Belgische systeem en de Belgische wetgeving eigen had gemaakt nadat hij in 1997 werd ingeschreven op het Belgische tableau. Na een studie Nederlands recht en vijftien jaar ervaring als advocaat in Nederland staat hij twintig jaar met name Nederlandse cliënten bij in België. ‘Binnen de Europese Unie wordt in België, na Roemenië, het meest geprocedeerd. België heeft relatief veel advocaten. Ruim één op de zeshonderd inwoners. Voor Nederlandse cliënten, die zakendoen in België heb ik toegevoegde waarde, dus daar richt ik mij op.’

Naast de versnipperde wetgeving ziet Vromans andere verschillen met Nederland. De beroepsgroep in België is opgedeeld in de Vlaamse orde van advocaten en een Frans- en Duitstalige orde van advocaten. ‘Er is nog wel een nationale orde, maar die speelt nauwelijks een rol.’ Een ander verschil is dat Belgische advocaten altijd zelfstandig en niet in dienstbetrekking mogen werken. Dit geldt ook voor stagiaires, die net als in Nederland een beroepsopleiding van drie jaar volgen. ‘Op kleine kantoren mogen advocaat-stagiaires meestal aan een eigen praktijk bouwen, inclu-

sief eigen briefpapier en naam.’ Ander verschil is het grote gewicht dat in België aan het pleidooi wordt gegeven. ‘In de procespraktijk wordt eigenlijk altijd gepleit. De bereidheid om tot een regeling te komen is veel minder dan in Nederland.’

Daarnaast valt Vromans ook in de rechtscultuur de Vlaamse indirectheid op, die pal tegenover de Nederlandse directheid staat. ‘Dat maakt het moeilijk om te praten. Dat is ook lastig voor de rechtzoekende. De cliënt wordt naar mijn mening onvoldoende betrokken in de procedure. Formeel kan een rechter partijen horen, maar dat gebeurt vrijwel nooit. In België is het evenmin gebruikelijk dat de cliënt bij een pleidooi aanwezig is. Ook wat betreft honorarium en kosten is de communicatie niet altijd optimaal. Neem het uurtarief. Je weet niet altijd goed wat daarmee bedoeld wordt. Het ereloon zonder werkingskosten? Of het

ereloon inclusief deze kosten?’

Vromans stelt dat België niet het land is van de grote hervormingen. ‘Dat heeft vooral te maken met de ingewikkelde federale staatsstructuur en het moeilijke politieke evenwicht dat binnen de Belgische constellatie gerespecteerd dient te worden.’ Vromans ziet wel dat er de afgelopen drie jaar een aantal positieve ontwikkelingen in gang zijn gezet. ‘Koen Geens, voormalig advocaat en nu minister van Veiligheid en Justitie, is voortvarend bezig met grote hervormingen.

Door middel van zijn zogenaamde “potpourri-wetten” probeert Geens de druk op het gerechtelijk apparaat en de lange doorlooptijd van procedures te verminderen.’ Ook met de digitalisering van de procesvoering staat België niet stil.

‘Bij de rechtbanken van koophandel kun je al een tijdje stukken digitaal neerleggen. Dat verloopt probleemloos. Het is de bedoeling dat nog dit jaar voor alle rechterlijke instanties digitaal geprocedeerd kan worden.’ ■

Marinus Vromans (66)
Advocaat ondernemingsrecht
bij Sirius Legal in Antwerpen